

Boverket
remiss@boverket.se
Er beteckning: 31/2022

Yttrande över remiss om Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader

Övergripande synpunkter

Umeå kommun anser att den föreslagna övergångstiden på ett år är otillräcklig för kommunerna att på ett lämpligt sätt kunna anpassa sig till de nya lagförändringarna. En så kort övergångstid kan leda till osäkerhet och hinder för implementeringen av de nya bestämmelserna.

Kommunen menar att det är viktigt att Boverket ger branschen tillräckligt med tid att förstå och anpassa sig till de nya kraven. Kommunen rekommenderar därför att övergångstiden förlängs för att säkerställa en smidig och framgångsrik implementering av de nya bestämmelserna.

Tidsramarna som getts för remissynpunkter är orimliga. Även om det finns en viss nedgång i inkomna bygglovsärenden är sommarhalvåret bygglovskontorets mest hektiska tid under året samt löper en stor del av remisstiden över semesterperiod. För att ge en rättvis bedömning av för- och nackdelar med det nya reglerna skulle vi behövt minst den dubbla tiden gentemot vad som nu varit tillgängligt då Boverkets förslag till ändringar av författningen är väldigt omfattande, remisstid och införandetid etc. står inte i proportion till ändringarnas omfattning.

Vi har bett Umeåregionens brandförsvaret ta del av remissen och skriver under på deras synpunkter enligt nedan.

Allmänt gällande Boverkets förslag till författning

Boverkets förslag till ändringar av författningen är väldigt omfattande, tyvärr står remisstid, införandetid etc. inte i proportion till ändringarnas omfattning. Detta är olyckligt och **Boverket bör se över tidplanen** och möjligheten till ny remissrunda efter det att synpunkterna efter denna remiss inarbetats.

I författningsförslaget införs flera nya olika begrepp som inte finns med i tex TNC. Dessa begrepp måste tydligt definieras för att möjliggöra en rättssäker tillämpning

av regelverket. Vidare är Boverket inte konsekvent i benämningarna, man blandar begrepp som har samma innebörd. Hela texten bör ses över.

För att minimera dagens alltför stora tolkningsutrymme behöver samtliga krav vara precisa och tydliga gällande vad som ska uppnås.

1 kap Övergripande bestämmelser

Umeå kommun anser att mindre avvikelser från föreskrifterna även fortsättningsvis ska prövas av Byggnadsnämnden innan de kan godtas. Om Byggnadsnämndens prövning tas bort riskerar samhället helt tappa kontrollen över regelverkets tillämpning. Kostnaden för att genom tillsyn i efterhand åtgärda uppkomna brister bör vida överstiga kostnaden att ”göra rätt från början”. Vidare riskerar kommunerna att få lägga stora resurser på tillsyn i stället för att proaktivt verka för korrekta lösningar i tidiga skede.

Umeå kommun efterlyser krav på att det som anges i brandskyddsbeskrivningen ska inarbetas i övriga bygghandlingar.

2 kap Dimensionerande förutsättning, tekniska system och övriga anordningar

Verksamhetsklass 3C bör beskrivas utförligare, tex genom beskrivande exempel på vad det kan handla om för bostäder utöver behovsprövade trygghetsboenden. Det behövs ett tydliggörande av hur Vk 3C förhåller sig till/skiljer sig från Vk 5B och Vk 3A.

Då behovsprövade sk ”sattelitbostäder” är vanligt förekommande måste Boverket tydliggöra hur dessa typer av bostäder ska hanteras. Det handlar bland annat om krav gällande utformning av trapphus, automatiska släcksystem mm i byggnader med satellitbostäder.

4 kap Skydd mot uppkomst av brand

Enskilda boenderum i Vk5B bör förses med spisvakt och överhettningsskydd på samma sätt som föreskriften i 4 kap 9 § anger för Vk3B och Vk3C.

5 kap Skydd mot utveckling och spridning av brand och brandgaser inom byggnad

Umeå kommun anser att kravet på sektionering av vind inte bör tas bort. Sektionering av vind är en relativt billig åtgärd som har stor betydelse när det gäller att begränsa brandförloppet.

6 kap Skydd mot brandspridning mellan byggnader

Umeå kommun är negativa till kravsänkningen gällande skydd mellan carport och småhus. Det saknas tillräckligt med argument för kravsänkningen.

Räddningstjänsten har stor erfarenhet av räddningsinsatser vid carportbränder. En carport innebär en särskild brandrisk i och med förvaringen av bilar/laddning av elbilar. Taket på carporten gör att lågorna vid en bilbrand stannar kvar, brandgaser ansamlas och sedan antändes de egna brandgaserna. Och beroende på utformning, om det t.ex. finns sovrumsfönster i angränsande husfasad, kan en carportbrand få stora konsekvenser för utrymningssäkerheten i bostadshuset.

Utformningen av carportar kan dessutom ske på många olika sätt/med eller utan en eller flera väggar. Förvaring av brännbart material tenderar att öka ju fler väggar som uppförs, precis som vid t.ex. inglasning av balkonger.

7 kap Möjlighet till utrymning vid brand

Umeå kommun ser att det ofta finns stora brister gällande uppställningsplatser för utskjutsstegar och höjdfordon då dessa ej vidmakthålls av fastighetsägarna. Som exempel snöröjs uppställningsplatserna inte alternativt används de som snöupplag. Träd planeras och växer upp mellan uppställningsplats och byggnad vilket omöjliggör utrymning utan att träd tas bort etc. Umeå kommun anser att Boverket bör överväga om möjlighet till stegutrymning verkligen ska kunna medges vid nyproduktion, det är en mycket tveksam lösning som i många fall riskerar att falla den dag den behöver användas.

Föreskriften måste kompletteras med krav avseende räddningsvägar och uppställningsplatser. Krav på bärighet, utrymmesbehov, svängradie etc måste anges.

Umeå kommun anser att kravet gällande skyltning av största antalet personer som samtidigt får vistas i en samlingslokal bör vara kvar. Frågan om personbegränsning i samlingslokaler uppkommer relativt ofta, att det då redan är skyltat i lokalen underlättar hanteringen avsevärt. Kostnaden för fastighetsägaren att anslå skylten måste anses vara helt försumbar i förhållande till nyttan.

Boverket använder sig av begreppet "insatstid". I Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) föreskrifter gällande innehåll i kommunernas handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor anger MSB att kommunerna ska beskriva "responstid". Responstiden omfattar förutom insatstiden även larmhanteringstiden. Boverket bör i sina föreskrifter anpassa sig till MSBs definitioner och ange responstid istället för insatstid. Om detta inte införs måste kommunerna fortsätta att redovisa dels insatstid och dels responstid, vilka är

snarlika varandra och vilket kan skapa otydlighet, missförstånd och situationer som kan vara svårtolkade.

Elisabeth Sondell
Enhetschef Inspektion Bygglov
Byggnadsinspektör
Umeå kommun